

Prekentekest: Luk 13,18-21

Jesus sa: «Hva er Guds rike likt? Hva skal jeg sammenligne det med? Det er likt et sennepsfrø som en mann tok og sådde i hagen sin. Det vokste og ble til et tre, og himmelens fugler bygde rede i greinene på det.»

Igjen sa han: «Hva skal jeg sammenligne Guds rike med? Det er likt en surdeig som en kvinne tok og la inn i tre mål mel, så det hele til slutt var gjennomsyret.»

Slik lyder det hellige evangelium.

I denne bibelteksten underviste Jesus om det som var spesielt med Guds rike. To sammenlikninger nevnes; sennepsfrøet og surdeigen. Sennepsfrøet ble av folk flest på den tiden forstått som det minste av alle frø. Da Jesus snakket om å ha tro som et sennepsfrø (Jfr. Matt 17,20), var poenget nettopp å henvise til denne folkelige tanken om sennepsfrøet som noe bitte, bitte lite.

Slik Jesus taler om sennepsfrøet i denne liknelsen, er poenget at sennepsfrøet vokser fra det lille utgangspunktet til noe som er stort i forhold til utgangspunktet.

Det fantes, etter hva jeg har hørt, tre typer sennepsplanter i Midtøsten. Det var Svart sennep (*Sinapis Negro*), Hvit sennep (*Sinapis Alba*) og Åkersennep (*Brassica Campestris*). Svart og hvit sennep ble store busker på 3-4 meter høyde, og var større enn hagevekstene. Sennepsplantene ble omtalt som trær, men vil slik vi bruker begrepene, bli regnet som en busk eller liknende, men altså stor nok til at himmelens fugler kunne bygge rede der. Poenget var altså at fra det bitte lille utgangspunktet ble det til noe stort med tiden.

Den andre liknelsen har samme poeng. En surdeig lagt inn

en brøddeig basert på tre mål mel. Tre mål tilsvarte tretten liter. For en vanlig husholdning i dag, ville vel dette være en stor brøddeig. Når en klump av surdeigen legges inn i den store deigen, vil den etter en tid gjennomsyre hele deigen. Slik skjer det en utbredelse og vekst av surdeigen over tid.

Det er altså Guds rike som sammenliknes med sennepsfrøet og med surdeigen her. Jesus må ha tenkt at Guds rike, etter hvert som evangeliet ble forkynt, vokste sakte men sikkert lik et frø ble til et tre, eller lik en liten surdeig gjennomsyret den store deigen. Så sier også Jesus i Matt 24,14: «... evangeliet om riket skal forkynnes i hele verden til vitnesbyrd for alle folkeslag, og så skal enden komme.» De steder der enden som kommer beskrives, har den preg av en kosmisk katastrofe. (Jfr. Matt 24,29-31) Det skulle altså være en stor forskjell mellom den spede begynnelsen og den veldige avslutningen, men underveis en vekst fra noe lite til noe stort.

Jeg hører av og til på klassisk musikk. Dette med Guds rikes vekst forestiller jeg meg da må være som et musikkstykke der starten er rolig av avdempet som noe

jeg med et fremmedord har fått forklart har tempobetegnelsen adagio. For noen kan slik musikk fungere bra som bakgrunnsmusikk. Det høres at noen spiller, det er noe der i bakgrunnen, men den gjør ikke all verdens ut av seg, musikken er lett å overhøre. Men for dem som setter seg ned for å lytte, så kan man høre at den er vakker og flott hvis man har sans for den. Slike musikkstykker kan være veldig lange, og noen av dem har voldsom avslutning, man kommer til allegro, presto, den store finale. Når en slik avslutning kommer, påkaller den all oppmerksomhet. Finalen egner seg ikke til bakgrunnsmusikk. Den blir påtrengende og umulig å overhøre.

Slik tenker jeg om Guds rikes vekst. Det startet i det lille. Det bredte seg ut og ble større. Guds rike skal ut i hele verden, en stille vekst, forkynnes for alle folkeslag og så skal enden komme, den store finalen.

Så er vi her i dag i Heskestad kyrkje. Det startet med at Guds rike kom nær overalt der Jesus gikk fram og ble mottatt i folket. Kirkens tid fikk sin start på pinsedag i Jerusalem. Så er det en ubrutt linje gjennom tiden, gjennom geografien og like til oss i dag. Og vi er ikke alene. Så vet vi også at Guds rike vil bestå. Evangeliet om Jesus skal ut. Guds rike skal en gang stå fram som en synlig og nyskapt virkelighet. Det vi tror på og kjenner at allerede er her, det skal fullendes i himmelen ved tidens slutt, den store finalen.

I dag er det femte søndag i påsketiden. Vi lever i lyset fra oppstandelsen. Jesus lever! Hans seier er vår seier. Hver søndag er til minne om at graven brast og Jesus lever!

Gjennom to liknelser har Jesus vist hvordan det er med Guds rike. Den hverdagslige surdeigen som alle i samtiden kjente til, og den høyst alminnelige sennepsbusken, som av mange ble regnet nesten som ugress. Folket hadde nok forventet sedertreet som modell for Guds rike, slik vi finner det mektig, stort og prangende i Det gamle testamentet brukt om Israel. (Jfr. Esek 17,22f.) Jesus valgte den langt mer beskjedne sennepsplanten, trolig ikke uten grunn.

For det er tider da menighetene og kirken lever et liv i skyggen av det som er trendy og regnes som stort. Like fullt har mennesker kommet til tro, Guds rike har blitt større og bredt seg ut, fått med én, fått med to, fått med tre. I tråd med den lite prangende og beskjedne kirke-virkeligheten mange kan oppleve, så har også Jesus sagt at hvor to eller tre er samlet i hans navn, der er Jesus midt iblant dem. (Jfr. Matt 28,18-20). Mange steder er slik tall som to eller tre høyst reelle, og da er det godt å merke at det er denne virkeligheten Jesus har beskrevet i sin fremtidsvisjon.

I dag er det oss Jesus er til stede midt iblant. Han er nær i Ordet som forkynnes. Han møter oss med nåde i nattverdens hellige handling, og gir oss liv og salighet.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.